

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 43. Boston, Mass., Antradienis 25 d. Spalio (October), 1910 m. M. III.
Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNĖ"

Published every Week by Lithuanian Alliance of America
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
For non members, in the United States.....\$1.25.
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
For non members to Foreign Countries.....\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TEVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

SAVAITRAŠTIS "TĒVYNĒ"

Išcina kas Antradienis (Utarnykas) South Boston'e, Mass.
PRENUMERATA METUI:

Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst. 50 c.
Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....\$1.25.
Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00.
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TĒVYNĒ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS

INTALPA:

Ant tautiškos dirvos..... *Kalnėnas.*
Debesis, eilės..... *J. Alyras.*
Kelias į sveikatą.....
Iš Lietuvos.....
Lietuviai Amerikoje.....
Iš Suvienytų Valstijų.....
Iš visur.....
Trumpos žinutės.....
Susiv. reikaluose.....
Apšviestas žmogus..... *Pranas Gudas.*
Bjaurus..... *Guy de Maupassant.*
Faktai.....

A. Ramanauskas

Bankierius, Agentas ir Notarijus.

Pirma ir vienatinė mano lietuviška Banka Massachusetts Valst. po kaucija valdžios. Priimu pinigus į depositus ir nuošimtį moku gerą. Visokius pinigus mainau.

Šifkortes: Jau keturi metai, parduodu į Lietuvą ir iš, taipgi į visas dalis svieta ant greičiausių Expresavų ir paštinių laivų visų Kompanijų taipgi Konsulio pašportus parupinu. Pasazierius paimu iš viet s ir pristatau į visas Suvien. Val. Vietiniai ir aplinkiniai lietuviai yra manim užganedinti.

Siunčtu pinigus į visas dalis svieta pagal kasdieninį kursą, labai greitai ir užtikrinančiai. Siuntėjas g. una žinių kada pinigai pribu o į pačą.

Notarijušas: Darau visokius dokumentus ir doviernastis. Visokį darbą agenturos atlieku užtikrinančiai, nes ant to prisirengęs: (dirbau 12 m. kanceliarijoj Rusijoj, mokinausi Valparaiso Univ., išdaviau ekz į Kast'e Garne ir esmiu Pačto Superit, sk. 12.) Meldž u visų kreiptis raštu, o atsakymą apturėsite teisingą.

A. Ramanauskas,

101 Oak Street, Lawrence, Mass.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieta greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetaing mitingams ir veselliams. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

Gendròliaus Agentura

Mēs užrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikom visokios ytalpos knygas, visados turime visų išleistų žodinėlių ir duodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", Vienybę Lietuvninkų", "Kataliką" puikią (\$1.50) maįdų knygelę ar \$1.00 vertės knygų, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi mēs parduodam Laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir kitur, kiek kas tik norėtų; turime linijas kuriom perplaukia greitu laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą nerugosite. Pas mus pinigai nueis rg eičiausiai, mes mę su kitų pinigais nedarom Biznio. Reikale užprašom visus.

NIKODEMAS GENDROLIUS,

224 Athens Street,

South Boston, Mass.

Reikalaujame agentų. Užimimas Stonelėje Kristaus arba išleidžiami paveikslėliai pavydalė alatorėlio, pargabenti iš Berlyno. Labai graži dovana Kalėdoms pasiųsti į Lietuvą, ar kur kitur esantiems, giminėms ar pažįstamiems. Parsiduoda po 15 c. ir po 25 c., žiūrint pagal didumą. Jeigu kas norite pamatyti tą Betlėjalę, malonėkite prisiųsti 25 c. pačtos markėmis, o aš prisiųsiu visokių gatunkų prabeles. Popieros gromatoms rašyti taipgi iš Belgijos pargabenta: su pasveikinimais Kalėdų, su šilkinėmis kvietkelėmis ir su paveikslėliais. Jezus guli ant šieno, išdabinto su visokiomis žvaigždėlėmis. Parsiduoda 2 popieros už 25 c. Turime ir kitokių, paprastų popierių gromatoms rašyti su visokiais pasveikinimais ir dainelėmis, ir su kvietkelėmis ir paveikslėliais. Parsiduoda 12 popierių už 25 c., 6 tuzinai už \$1.00.

Trejanokos (trejos devynerės) iš Europos, Palangos aptiekos, visiems žinoma, parsiduoda bakseliais, bertainis svaro už 25 c.

Biblija, tai yra visas Šventas Raštas Seno ir Naujo Testamento, išverstas į lietuvišką kalbą ir išnaujo perveizėtas, lotyniškoms raidėms, Berlyne, 1908 m. Puslapių 848 ir 279, viso 1127 pusl., su drūtais apdarais. Parsiduoda už \$2.00. Agentams duodame gerą nuosimtį nuo visokių tavorų, adresuokit:

K. J. Intas,
P. O., Box 1724, New York, N. Y.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS
P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius, visada švieži, vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veseilioms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St. So. Boston, Mass.

Naujas Kataliogas Lietuvių kalboje su Ilustracijom.

Visokių Armonikų ir kitų įvairių muzikališkų instrumentų. Geriausių Britų, laiškas spaudymo mašinėlių, Lietuviškų knygų ir kitų įvairių prekių. **1 Kainos žemesnės** už kitų, prekės (tavorai) **geriausios rūšies**. Apsteliavimai per laiškus atliekami teisingai ir sparčiai. Prisiųsk savo adresą su 2c. pačto marke, o minėtą kataliogą gausite dovanai. Adresas:

M. J. Damijonaitis,
812-33rd Street, Chicago, Ill.

NAMINE MOKYKLA

- Gramatika** angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **\$1.00**
- Vaikų Draugas** arba kaip mokintis skaityt ir rašyt be mokintojo **15 c**
- Aritmetika** mokintis rokundų be mokintojo su paveikslais (apdaryta) **35 c.**
- Naujas Budas** mokintis rašyt be mokintojo **10 c.**

Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS Box 62. NEW YORK CITY.

M. A. Norkunas

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

Visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kokardų, guzikų, metaliauvų, ana meliotų ir padengtų celluloidu, šarpu, veliavų ir karunų. Man pavestus darbus atlieku artistiskai.

162 Prospect St
Lawrence, Mass

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis

DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais. viso 20 puslapių, kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl Dagis turi rasti kiekvieno lietuviu name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juokai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais pasiūpimais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai po 10 centų num., arba **\$1.00** metams. Siunčiant prenumeratą, adresuokite:

"Dagis" Publ. Co.
812 - 33 st., Chicago, Ill.

Pranešimas!

Garbios lietuvių, pranešu jums, kad aš darau puikiausius siutus, visokios mados, priegtam išsiuvinėju dailes kvietkas. Siuvu šliubaunas ir baliams dreses, taipgi ir žiemines. Viską padarau at-sakančiai, tad kreipkitės su siuviniais pas savą.

(43)
ONA ČEPULIONIENĖ, 291 4th St., SO. BOSTON, Mass.

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto, turiu užstatę randavą Bond (kaucija) \$25.000 dėl teisingumo. Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo netoli New Yorko gyvendams, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus. Kreipkitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVICZIUS
178 Ferry Street, Newark, N. J.
Telephone 5599 L. Market.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis **PHOTOGRAFAS S. Boston'e**

kurs artistiskai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupę, taip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

'LAISVOJI MINTIS'

Vienintelis mėnesinis mokslo ir literatūros laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: **Historijos, Kultūros Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir tt., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo.**

Kalna metams \$2.00; pusei metų \$1.00; į užsienį \$2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. MINTI" metams duodame knygų už **\$1.00**, užsirašantiems pusei metų už **50c.**

Pasiskubinkit — dovanas neilgai tedsuosi.

Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ūkėsiškos popieros, 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijų ūkėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą. 4 Ką turi žinoti pakol gausi ūkėsiškos popieros, 5 Klausimaj su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. **Kaina 25 centai.** Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
% Clerk of Court, POTTSVILLE, PA.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS
SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:

Cezara Vaszkeliaivcziu,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

Kalnėnas.

Ant tautiškos dirvos...

Po šimts pyptkių! bent ausų pasigailėkite; jau gana jas atbukinote savo papūgiškais kartojimais: "Susipraskime! Dirbkime ant tautiškos dirvos! Vienykimes! Pabuskime iš letargiško miego! Kelkime savo tautą! ir t.t. ir t.t." Jūs vieni nuo kitų perėmėte tą "antifoną" ir bubijate, ir būgnijate jį be jokios atvangos, lyg kad jūs būtumėte kas nusamdęs arba tikėtumėte už tai atlaidų. Kas korespondencija, kas straipsnelis, kas prakalbiukė—vis tas pats ir tas pats. Tie paraginimai, paskatinimai ir panorinimai jau praranda pirmutinį savo skambesį ir virsta į kokią tai gatvinę "šeinakatarinkos" muziką, pagalios į barškalo latatatavimą. Visi, ar kas supranta, ką šitokie paraginimai reiškia, ar ne, mėgsta juos kartoti atvejų atvejais, gal, norėdami ingyti susipratėlių vardą.

Persikelkime į kokią jaunutę lietuvių koloniją. Ji dar neturi jokios organizacijos. Apie parapijos tvėrimą peranksti jai net ir galvoti. Štai atsiranda vienas kitas toje beaugančioje kolonijoje ir sukursto žmones susivienyti kokion-nors bendrovėn. Šaukia vienytis, žinia, ne vardan ypatingos draugų naudos, bet vardan tėvynės meilės, vardan darbo ant lietuviškos dirvos, vardan tautiškos puikybės, kad amerikoriai nevadintų mus "polianderiais". Viskas tas yra gera, jaigu lietuviai vienijasi, jungiasi į pašelpines draugijas ir supranta, kad jie yra atskira tauta su savo tam tikrais reikalais, kurių juk neateis aprūpinti nei lenkai, nei gudai, nei kiti; bet keista, kad organizatoriai griebiasi "tautos labo" pamasinimui prie veiklumo; paprastai asmeniška lietuvių nauda esti per daug toli atstumama nuo jų; retai, jaigu bent kada, jiems yra išaiškinama, kad ypatinga jų nauda yra sykiu ir visos tautos nauda, kurios jie yra sąnariais. Pavyzdžiui, susitveria pašelpinė draugystė. Ji akuratai išmoka savo nariams prigulinią sumą ligos laike ir, mirus kam, gražiai palaidoja. Ypatinga nauda tokios draugystės neužginčytina. Na, o tautiška? Tautiška nauda taipgi yra, bet tautiška nauda čia yra tame, kad draugystė globi savo narius-lietuvius, o ne tame, (kaip paviršutinės galvos mano), būk susitvėrimas pašelpinės draugystės koku tai nesuprantamu būdu yra jaustinas šuolis, kurį tuoj padaro ir visi abelnai Amerikos lietuviai, ir Prūsų lietuviai, ir Didžiosios Lietuvos lietuviai, žodžiu sakant, visą mūsų tautą.

Be abejo, tautiškos vienybės jausmas ir patrijotizmas riša mūsų tautiečius; negalima būtų užginčyti, kad tūlas lietuvių skaitlius jungiasi lietuviškosna draugovėsna, manydami tuomi pakelti savo tautą. Žinau desėtkus tokių, kurie moka lietuviui 15 centų už mėsos svarą, ką galėtų gauti pas amerikonus už 13-14 centų. Dikčiai yra ir tokių, kurie remia tautiškus salūnininkus, dėlei tautiško solidariskumo. Bet tiems geraširdžiams, laikui bėgant, taipogi inkirėja brangiau mokėti už prastesnę mėsą bei kitus reikmenis; neigi jiems visad patinka už tą pačią prekę gerti blo-

gesnį, vandeniū praskiestą alų pas daugumą lietuviškų smuklininkų. Taigi mūsų tautiečiai, labai naturališka, pabuvę šioje šalyje ilgiaus, gal, kiek atšalę lietuviškų biznierių meilėje, iš priežasties branginimo, ima pirkti tenai, kur jie gali tai padaryti su didesne sau nauda. Turime mes šimtus pavyzdžių, kad lietuviai pasitraukia iš lietuviškų draugysčių ir susivienijimų, idant pristoti prie svetimtautiškų organizacijų su vienu tikslu—turėti didesnę už savo centus naudą, atsitikus nelaimei bei mirčiai. Be to, galbūt, tie mūsų broliai pas svetimtaučius randa sau daugiau prasilavinimo, pasilinksminimo ir t.t. Užtat ir čia turime pamokinimą, kad viena tikslu tautos meilės ir tautos labo teorija negali sulaikyti, kaip lietuvių, taip lenkų, rusų ir kitų išėivių tautiškos organizacijose, kurios remiasi vien ant tautos idealų. Galima būtų atrasti daugybę kitų pavyzdžių, idant iliustruoti tą teisybę, bet, manau, tai bereikalingas darbas, nes kiekvienam labai aišku.

Grišime vėl prie tos jau minėtos lietuviškos kolonijos. Prisižiūrėkime; ogi ištikro kokie augšti siekiai gulė jos pamatan! Pirmą, antrą, trečią susirinkimą naujos draugystės tikslu ir tekalbama tiek, ką apie didelius tos draugystės galimus darbus tautos labui. Uoliausias organizatorius paprastai tampa pirmininku, kuris vienas per kelis susirinkimus išpradžios užima valandas laiko, begirdamas naują savo veiklumu suorganizuotą draugovę, bekvėpdamas meilę, brolybę, vienybę, na kas išskaitys visus jo gerus velijimus!... Ant galo, juk taip ir reikia daryti išpradžios, reikia sucementuoti plytas-draugovės narius. Eina savaitė po savaitė, mėnesis po mėnesiui, viena mėnesinė mokestis po kitai, o tas gerulis pirm-sėdis ir pora-trejata "susipratusių" varo sau ir varo vis apie tą patį, "vienykimės, dirbkime etc." Pralkalboms paprastai nestoka pavyzdžių, kaip tai: "Airišiai kur gyvena, iš savo puikybės ir tėvynės meilės nupeintina savo duris, sienas ir lubas žaliomis malevomis, o mes gėdijamės savo tautos. Taip, broliai, darykime ir vienykimės, kaip tos ašys, kurios, kada pamato vilką, visos susitelkia į krūvą etc."

Draugai, nerasdami nieko sau naudingo laikyme tokių susirinkimų, pradeda nesilankyti juosna, ateidami tikslu užsimokėti mėnesines ir atsilankydami tikslu paskirtą apsilankymų skaitlių, reikalaujama, idant išvengtų suspendavimo.

Kaip matome, iš taip daug laukty ir garsintų augstų funkcijų, palieka tikslu viena—medegiškas susšelpimas draugų, inpuolusių į nelaimę arba ligą. Nagi, vyručiai, ar šitas prajovas ne naturališkas? Kad žmonės mato sau naudą iš tokios draugovės tikslu medegišką, tai jie ir taikosi, idant neprastoti tos medegiškos naudos, ir priguli ton draugystėn dėlei šitos naudos, pasistengdami, kaip galint mažiau laiko gaisinti bergždiems susirinkimams.

Draugystės gyvenimo monotoniškumą sykis nuo sykio pertraukia baliai draugystės izdo naudai, paprastai. To negalima joku būdu nupeikti; nėsant draugystės, mažu nebūtų kam nei balių parengti ir

lietuviai neturėtų progos savaip pasilinksinti ir susipažinti; tačiau dauguma balių yra tokių, kad jie nieko abelno neturi su darbu "ant tautiškos" dirvos, nors, rengiant juos ir garsinama, kad jie ženklina abelną tautos kilimą, atbudimą iš tautiško miego ir t.t.

Lietuviai ypatingai mėgsta viešus pasirodymus, parodas, sau inkalbėdami, būk ir tuom kelia tautą kultūriškai. Tai yra taipogi darbas, kuris tarnauja tik pasilinksminimui, geram liuso laiko praleidimui, bet jo kultūriška reikšmė yra nesvarbi.

Paziūrėkime dabar, ką mūsų organizatoriai veikia? Jie noriai organizuoja, noriai šaukia prie susipratimo ir apšvietimo. Bet tai kuone visa jų funkcija. Tankiausiai patys vadovai yra mažai tesusipratę ir mažai teapsišvietę ir be noro apsišviesti, vadina si, patys yra tinginiai. Daleiskime, žmogus, prisiklausęs paakstinančių prakalbų, paprašo savo ragintojo išaiškinti kokį-nors moksliską bei visuomeniską klausimą, paprašo, kad aktualiskai pagelbėtų jam šiuo bei tuo apsišviesti. Kaip taisyklė, mūsų veikėjas pasirodys nedaug daugiau ką galinčiu už savo organizuojamus brolius. Mūsų laikraštinių straipsniukų rašytojai, kurie graudžiai apgailėstauja savo viengėnčių nesusipratimą, paprastai nieko neveikia, kad kartais ir galėtų paskleisti vieną-kitą spindulį šviesos. Abelnai visi mes esame gerais ragintojais, bet gana blogais veikėjais.

Organizuotis reikia, nedaug kas apie tai ir beabejoja. Savitarpinė pagelba būtina. Paraginimas prie apšvietos turi savo vertę. Bet koku būdu geriausia mes galėtume praplėtoti tą apšvietą, ypatingai, kuomet patys nedaug nuovokiame apie tai, kas yra mokslas ir apšvietimas? Aš, iš savo pusės, atsakymą ant to klausimo matau inskiepijime žmonėms noro prie apšvietos per praplatinimą knygų ir laikraščių tarp jų. Ypata, kuri yra jau šiek-tiek apsiskaičiusi gali suprasti pati ir išaiškinti kitiems skaitymo ir mokslo vertę. Tai pirmas žingsnis. Antras žingsnis čia bus tame, kad terpti žmonėms knygas ir laikraščius, pašvenčiant po vieną-kitą vulandą kas savaitė vaikščiojimui po lietuvius ir prikalbinėjimui užsirašyti vieną ar kitą laikraštį. Draugysčių susirinkimuose privalytų perskaityti šį bei tą ar tai iš laikraščio, ar tai iš naudingos knygos ir paaiškinti mažiau suprantamas vietas. Žinoma, aiškintojas turi pats prie to prisirengti ir taip darbą atlikti, kad klausytojai ir kitąsyk norėtų girdėti jo skaitymą, aiškinimus bei prakalbą. Aš negaliu perdėti bei perdaug pasakyti apie laikraščių vertę mūsų diduomenės apšvietimui. Man rodos, naudingiausias darbas, kokį galėtų atlikti mūsų viengėntis tamsesnėse lietuvių kolonijose,— yra pratinimas lietuvių prie skaitymo. Taigi, brangus skaitytojau, kuris esi pasiruošęs darbuotis savo brolių apšvietai, turi nepamiršti šio apšvietos geriausio inrankio—skleidimo laikraščių tarpe savųjų. Gali pasiimti sau kokių laikraščių agentūrą ir suteikti per tai kitiems naudą ir sau pelną. Jaigu negalėtum kitiems tiek užrašyti laikraščių, kad kas duotų laikraščio agento tiesas, tai, būdamas pasišventęs dirbti mūsų visuo-

menei, užrašydamas be jokio medegiško pelno laikraščius, turėsi sau didelį morališką užsiganėdinimą, nes jausi, jog tavo darbas bus turtingas vaisiais. Tu turi būti visapusiškas, atlikdamas tą apšvietos misiją; tu privalai, rekomenduodamas laikraštį, pasakyti apie jo pakraipą ir stengtis ėmėjus laikraščių, prikalbinti žiūrėti į dalykus plačiai ir pamokinti juos jieškoti teisybės po visus laikraščius ir raštus. Šiuo keliu pastumėtum skaitytojus prie visapusinio svarstymo-mąstymo ir gyvenimo savo protu, o ne kokios partijos bei kokio vadovo užmačiomis. Lai žmonės skaito ir patys jieško teisybės ir prisitaiko prie savo pačių išdirbtų pažiūrų.

Užbaigdamas, norėčiau dar sykį priminti, kad nedaug yra tokių idealistų, kurie, nematydami kokiame-nors darbe artymos, maž-daug apčiuopiamos naudos, darbuotų vienai tiktai idejai. Užtat mes turime savo organizacijas taip sutvarkyti, kad ir tie, kuriems niekas, apart ypatingos naudos, nerūpi, rašytųsi josna. Mūsų organizacijos, susivienijimai, pašėlpinės draugystės ir t.t. turėtų būti tokios, kad žmogus, prigulintis prie jų galėtų atsiimti savo pinigų vertę. Kada mūsų organizacijos atsistos ant tokios papėdės, tada nereiks aimanuoti, kad lietuviai nuo mūsų pabėga į kitataučių organizacijas. Jie taip daro ir darys, jaigu mūsų pačių organizacijos neinstengs juos užganėdinti bent ant tiek, kaip kitatautiškosios. Lai niekas nemano, būk aš stoviu tiktai už medegišką pašėlą, gautina nuo draugijų. Aš skaitau už lygiai svarbų atsimokėjimą iš pusės organizacijų, jaigu josios išleidžia naudingą laikraštį bei kitokius raštus savo sanariams.

Pasišventėlių buvo ir bus, bet negalime reikalauti, kad visi būtų tokiais. Mums reikia tokių organizacijų, kuriosna prigulėdamas asmuo nesijaustų tai darą pasišventimo dėlei. Lai jis pamato tame savo gryną ypatingą naudą, o tąsyk jis pasiliks su mumis.

Debesis.

(Pagal Puškiną.)

Tamsiosios audros debesie paskutinė!
Viena tu plujoji po skaisčią mėlynę,
Viena tu užtemdai linksmybę dienos
Ir primeni kerštą gresmingos audros.

Nepersenai dangų apgulus turėjai,
Žaibais apsisupus tu rūsčiai žibėjai,
Ir griovei tu baisiai, trenksmingai, piktai
Ir girdei ištroškusią žemę gausiai.

Gana, plauk tolyn, tavo laikas praėjo;
Meilinga saulutė linksmi užblizgėjo,
Ir pilnas vėjalis ramumo brangaus
Tave štai jau varo nuo žiedro dangaus.

J. Alyras.

MOKSLO TRUPINIAI.

KELIAS Į SVEIKATĄ.

(Ištraukos iš C. M. Cady datyrimų apie fletcherizmą).

Pilvo nevirinimas buvo mano prakeikimu daugiau, negu 50 m. Mano datyrimas pertikrino mane, kad didelis skaitlius inkiriasių negalių paeina iš pilvo nevirinimo; ir kada žmogus pradeda mislyti, kad jau jam nėra jokios pagalbos, jis privalytų atkreipti savo atydą į tai, ar jo pilvas atsakančiai veikia ir ar sveikatos suirimas ne paeina iš persivalgymo.

Pabaigęs kolegiją 1882 m., aš buvau užkviestas Japonijon mokyti angliškos kalbos ir literatūros Doši-ša kolegijoj Tokio. Vidurių silpnumas, kurį buvau atsivežęs iš Amerikos, gale aštuntų mokytojavimo metų dasiekė augščiausio laipsnio, ir abelna sveikatos suirutė privertė mesti darbą ant ilgo laiko. Gavau daleidimą važiuoti namon, kur, ačiu priprastam nuo mažens maistui, į dvejus metus ant tiek pasitaisiau, kad galėjau priimti užkvietaimą grįžti atgal Japonijon ir užimti savo senąją vietą.

Antru sykiu, trimis metais vėliaus, galutinai sugriūvo mano sveikata persidirbimo dėlei. Viduriai atsiskakė virinę. Reikėjo 7 mėnesių pasilsio, pakol galėjau pradėti savo darbą, o po to, kad ir išstisus metus dar mokinau, nebuvo tokios dienos, kad nebūčiau manęs, jog tai paskutinė mano mokinimo diena.

Sulaukus vasaros, persikėliau gyventų į kalnus. Gyvenau visą laiką atvirame ore, atlikdams invairius pasimankštymus ir lengvus fiziškus darbus. Per šešias savaites taip begyvendamas, ant tiek pasitaisiau, jog pasijutau galėsiąs bent metus pramokytojauti, nors viduriai vis dar buvo netvarkoj.

Vargais-negalais išdirbau arti metų; bet tie metai buvo tai nuolata kankynė; galva buvo pilna visokių-visokiausių keistų fantazijų, liūdny minčių apie būsimus mano nepasisekimus ir t.t. Metų gale vėl reikėjo pasitraukti iš mokyklos ir gydytis. Tyras kurorto oras, gimnastika, linksma draugija ir geresnis prisilaikimas diėtos sustiprino mane. Bet man nei į galvą nedunkstelėjo, kad diėta galėtų tapti mano geriausia gyduole, ir kad aš lygtol klaidingai jieškojau savo ligos priežasties kitur.

Praėjo keletas mėnesių, ir vėl, ketvirtą sykį, prisiejo sirgti, bet kur kas sunkiaus, negu tris pirmuosius sykius. Nusiminimui galo nebuvo; jau maniau, kad mano darbo dienos pabėgo nuo manęs ant visados. Suvirš per dvejus metus aš skaičiau savo kūną už išsinešiojusią, griūvančią mašiną, kurios daugiau pataisyti negalima. Tariau sau: "Jaigu trissyk išlikau, ketvirtas sykis turės parengti man kapą.

Mane atleido sveikatos pasitaisymui namo, Amerikon. Praleidau keturis mėnesius besigydydamas, o sveikata kasdieną eina vis blogyn ir blogyn.

Tokis tai buvo mano kūno ir dvasios stovis, kuomet pasitaikė man atsiversti viename mėnraštyje p. Horace'o Fletcher'io straipsnį, kur jis trumpai padavė taisykles, kurias autorius rado naudingomis sugrą-

žinimui sveikatos ir stiprybės savo kūnui. "Fletcherizmą"*) aš visuomet lygtol laikiau už kokią tai nesąmoningą užmačią.

"Sukramtymas, be abejo", aš tariau, "ką nors reiškia, bet kramtymas tai dar ne viskas."

Bet aš buvau didžiai nusiminęs. Vasaros vakacijoj, nežiūrint ant labai veiklaus tyrame ore gyvenimo, buvo blogiausias laikas mano amžyje. Jokis daigtas negalėjo manęs užganėdinti, ir kankynės po kiekvienam valgiui pasidarė tokios skaudžios, kad nežinojau, nei kur pasidėti.

Aš pradėjau skaityti p. Fletcher'io straipsnį labai neatydziai. Pirmas dalykas, kuris sulaikė ant savęs mano akį buvo autoria s pasakymas, kad jis niekam nemano inbrubkti bei primesti tuos būdus, kuriais jis pats išsigydė ir kad jis tiktai aprašo savo patyrimus, pridurdamas, kad kiekviena ypata privalo save studijuoti ir persitikrinti, kokios taisyklės iš paduotų gerai ant jos sveikatos atsiliepia, o kokios blogai.

Čia aš pamačiau, kad autorius jokios užmačios neturi ir kad jis užsitarnauja užsitikėjimo. Skaitydamas, jog Fletcher'io sveikata buvo suirusi dar labiau, negu mano, ir kad jis visviena per savo metodus išsigydė, aš lioviausiu laikęs save už išsidėvėjusią, atgyvenusią savo dienas mašiną, ir užsikurė manyje viltis išgyti.

Aš pradėjau taikytis prie Fletcher'io patarimų, akiai į fletcherizmą netikėdamas, o tiktai viso ko dėlei rimtai juos išmėgindamas.

Sveikata mano kuone staiga pasigerino, ir aš pats ir mano draugai dideliai buvom nustebinti iš mano pasveikimo ir greitai ingyto fiziško stiprumo nepoilg, kaip aš pradėjau valgyti, taip varžiai prisilaikydamas Fletcher'io padavadijimų, kaip tik aš mokėjau. Į tris savaites laiko aš buvau visai naujas žmogus, o vienok aš nieko nedariau, išėmus metodą valgymo permainymo sulyg Fletcher'io principų ir viltingą pažiūrą į savo kūną, kurio jau neskaičiau už nepataisomą mašiną.

Veiklume ir buklume proto pasidarė net instabesnė atmaina, negu mano kūne, dar neseniai stovėjusiam ant kapo kranto. Aš pradėjau mokyti su tokia spēka ir greitu laiku pamačiau savyje tokį minties miklumą ir greitumą, kokio niekuomet pirma nebuvo datyręs savo gyvenime.

Pilvo nevirinimo klausimas, vienok, buvo ne visiškai išrištas. Jaigu aš kada valgiau pusrytį, net lengviausią, o paskui mokinau keturias valandas, tai aš susekiau, kad aš negaliu dirbti be didelio vargo jokio protiško darbo, pavalgęs pietus 12 val. Aš atradau, kad juo mažiau aš valgiau vidurdienyje, juo geriau man buvo, ir mano viduriai stiprėjo. Aš taipogi persitikrinau, kad mano skilvis geriausiai virino naktį, negu kitą kokį laiką iš 24 valandų. (Aš manau, tai mano ypatinga taisyklė, kuri, be abejonės, daugumui netiktų.) Dabar aš nutariau išbandyti Fletcher'io metodą apleisti pusryčius. Aš labai bijo-

*) Fletcher'io mokymas rupestingai sukramtyti maistą pirm, negu jį nuryti.

jau blogų pasekmių iš to, nes pirma jau dusyk man teko iš silpnumo apalpti klesoj, ir aš baisėjausi atsi-kartojimo to atsitikimo.

Panedėlio rytą vykau mokyklon, nieko nevalgęs. Pirmą valandą jaučiausi pusėtinai gerai, bet antrą va-landą pradėjo mane varginti didelis nuobalsis ir vidu-rių gėlimas. Užuoat valgius, aš išgėriau du stiklu šalto vandens; tas sustiprino mane ir aš prastūmiau trečią valandą; trečios valandos pabaigoje aš išgė-riau tris stiklus šalto vandens, ir tokiu būdu praėjo ketvirta valanda be didelio inkirumo. Po to, aš atra-dau, kad lengvas užkandis vidurdienyje nieko neken-kė mano organizmui ir aš galėjau sėsti ir šiek-tiek pa-rašyti. Tas buvo man suraminančiu ir padrąsinan-čiu dalyku, kadangi tai buvo pirmas sykis po dviejų metų, kad aš galėjau ką-nors veikti popietyje.

Autrą dieną aš atkartojau tai, ką buvau daręs pir-mą dieną, su daug mažiau keblumų, kuriuos teko da-tirti pirmą rytą iš priežasties apleidimo pusryčių. Tre-čia diena buvo nepalyginamai geresnė už dvi pirmą-sias. Ketvirtą dieną nei į mintį neatėjo, kad tai man reikia kokių pusryčių. Matomai, mano alkis ryte bu-vo grynai tuo, ką Fletcher vadina "inpročio alkiu", kadangi jis buvo visiškai prašalintas per vandens gė-rimą.

Lygtol, tačiau, aš nebuvo pilnai supratęs pir-mo ir pamatinio Fletcher'io principo. Aš buvau skai-tęs jo taisyklę, kad asmuo turi valgyti tik tai, kada kada susilaukia tikro apetito, kitokiuose gi atvejuose prisilaikyti nuo valgio. Aš perskaičiau taipgi jo prin-cipą, garsinantį, kad tikras apetitas yra burnoje, o ne pilve bei kitur kur kūne; bet šitų principų aš dar ne-buvau pilnai supratęs ir priėmęs. Aš išklausinėjau nuotol didelio skaičiaus žmonių, kokis yra svarbiau-sias dalykas, už kurį Fletcher stovi, ir apturėjau tik-tai vieną atsakymą, kuris išrodė man teisingu, ir tai ne nuo kitų, bet per savo datyrimą.

Tikras atsakymas ant to klausimo prasidėjo nuo laiko, kada aš, užvalgęs užnuodytos žuvies, ingijau aštriausią vidurių sugedimą.

Ta žuvis baisiai mane apsargino. Bet prie ypa-tingo atsargumo su savo diėta į tris dienas aš perga-lėjau ligą. Tada aš buvau užkviestas pietuotų su tū-lu skaitliumi mano draugų. Aš pasakiau poniai, ku-ri kvietė mane, kad aš priimu užkvietimą, bet išanks-to atsisakau ką-nors tenai valgyti. Aš nuėjau ten, kada žmonės jau valgė. Valgio reginys iššaukė ma-nyje labai aštrų pilvo alkį. Jaigu aš nebūčiau buvęs skaitęs Fletcher'io principų, būčiau buvęs pertikrin-tas, kad aš ištikrųjų reikalavau maisto, kadangi pil-vas sakė valgyti, ir sakė labai aiškiai. Burna nesa-kė nieko.

Aš pradėjau su savimi šnekėti. Tariau: "Aš misliju, pilvas turi šį-tą pasakyti, kada žmogui rei-kia valgyti. Tu reikalauji maisto. Tu sunkiai dir-bai visą dieną ir nevalgiai nieko, apart menkų užkan-džių vidurdienyje. Tau reikės sunkiai padirbti šią-nakt, taigi geriau būtų, jaigu užvalgytum biskį". Aš

atmenu, iš-uz tų išvadžiojimų buvo girdėtis sąžinės balsas, persergintis mane: "Nevalgyk! Burna nelie-pia valgyti. Geriau, kad nevalgytum". Bet visgi aš nepaklausiau to užpakalinio balso.

Aš radau puikiai iškeptų, rudų austerių. "Aus-teriai yra lengvai pervirinami", tariau sau: "man ro-dos, verta pamėginti jų". Aš valgiau juos su dideliu užsiganėdinimu. Aš kramčiau juos gerai, tačiau aš neturėjau jokio kito apetito, kaip tik, taip vadinamą, pilvo alkį. Pasekmė mano valgio buvo ta, kad aš per tris dienas labai tankiai sau velijau, kad aš bū-čiau nevalgęs tų austerių. Nei vienam jie nieko ne-kenkė, tik tai man. Aš buvau negatavas juos valgyti. "Dabar", sakiau sau, "aš suprantu pono Fletcher'io pirmiausių instatymą — *tikras apetitas yra vienoje tiktai burnoje, o ne pilve arba kur kitur*. Kitąsyk aš varžiai laikysiuos pirmojo instato, tikro ir protin-go valgymo: "*Lauk, pakol burna aiškiai pasakys, "valgyk"*". Į keletą dienų mano viduriai susitvarkė, Aš buvau užkviestas ant pietų, vėl vakare. Šiuom-žyg aš tariau sau: "Dabar, jaigu aš nebusiu gatavas priimti maistą svečiuose šiąnakt, aš nevalgysiu, ne-paisant, ką žmonės apie mane nešnekėtų". Aš turė-jau tą patį pilvo alkį, kaip pirmiaus, bet nebuvo jokio alkio burnoje, ir aš nevalgiau, tik vandens atsigėriau.

Aš parėjau namo gana anksti, prisėdau prie stalo ir uoliai dirbau iki 10:30. Kada aš, pertraukęs rašy-mą, atsilošiau savo kresėje, atėjo mano galvon mintis apie sausą duoną, ir beveik ūmai burna prisipildė seilių.

"Dabar", pasakiau pats sau, "jaigu Fletcher'io taisyklės teisingos, tai aš turiu nurodymą, kad aš esu gatavas prie valgio". Kadangi visi tarnai buvo su-migę, tai aš pats pasigaminau tokį gerą valgį, kokį aš instengiau. Aš susišildžiau, kas reikalavo sušildymo, sėdau valgytų, vienuoliktai baigiantis, ir turėjau la-bai sočią ir puikią vakarienę. Tuoj po valgiui aš nu-ėjau gultų, miegojau, kaip užmuštas, ir neturėjau jo-kių negeistinių pasekmių iš to vėlybo valgio. Tokiu būdu aš pats ant savęs datyriau ir pertikrinau Flet-cher'io instatymą, kad tikras apetitas randasi burno-je, o ne pilve.

Kada turime tikrą apetitą, by-ką galime valgyti ir, jaigu valgome, kaip reikiant, jokio keblumo iš jo neturėsime.

Fletcher sako: "Jaigu tu turi tikrą apetitą, už-sitarnautą apetitą, tu gali valgyt, ką tik tai mėgsti", vienok tas nereiškia viską, ką mėgsti iš skonio, bet viską, apie ką esi persitikrinęs iš datyrimo, kad džiaug-sies lygiai suvalgęs, kaip ir valgydamas.

Niekas, aš manau, negalėtų būti labiau surami-nančiu bei padrąsinančiu, kaip mano viršminėti daty-rimai. Kaip matote, visa mano sistema buvo užnuo-dyta daugybe maisto, kurio aš lygtol nesukramtydavau gerai ir kurį aš valgydavau tada, kada nebuvo jokio reikalo valgyti. Mano datyrimai, pertikrinę mane di-deliuose nuopelnuose fletcherizmo, sugražino man fi-zišką ir niekad pirma nesvajotą dvasišką stiprybę. Aš pamačiau prieš savo akis vis didesnius ir didesnius

pragumus; aš ingijau veiklumą ir intekmę, apie kurią pirmiausia nei mislyti negalėjau.

Pirm šio mano paskiausiojo išgijimo aš nebuvo užimtas klausimu: ką aš galiu nuveikti? bet—ko aš negaliu? Netoli metai, kaip aš gyvenu viename nuolatiniame džiaugsmo, matydamas, kad daigtai, kurių aš dasilyčiu juda ir eina ton pusėn, kurion juos pastumiu.

J. Alyras.

Iš Lietuvos.

Panevėžys.

Du Panevėžio realinės mokyklos mokytoju Kovaliovas ir Seredinski, kaipo "neištikimu", prašalintu nuo vietų, sako, būk dar už tai, kad nepasirašę, jog jie sutinką prašalinti iš realinės mokyklos 15 lietuvių, kurie dalyvavo lietuvių mokinių susirinkime, kur buvo tartasi apie persiūzdinimą laikraščių. Norėjo mokiniai su tais mokytojais fotografijas nusitraukti, bet direktorius neleido. Kas bus su tais 15 mokinių, dar nėra žinios. Greičiau, kad "išgrauš".

X. Y.

(Iš "Vilties").

Vabalnikas.

Panev. pav. Rugsėjo 5 d. buvo Lietuvių Matkat. Draugijos visuotinas susirinkimas. Pirmininkavo p-lė Kireilytė. Pirmiausia paskaityta iš "Lietuvaitės" keli straipsniai. Kemėšis paskaitė apie Mariampolės mergaičių progimnaziją, išrodinėdamas mokslo reikalingumą moterims, ragino turtingesnius tėvus leisti dukteris mokytis. P-lė Likevičiūtė, baigusi gimnaziją, skaitė referatą apie pedagogiką. Ji ketina toliau skaityti apie tai, kaip reikalingas yra moterims žinojimas apie gerą vaikų auklėjimą. Sako, dabar motynos daugiau rupinas apie tai, kaip geras piragus iškept, negu apie tai, kaip gerai išauklėti vaikus! Tik kas-žin kodėl iš narių nieks jokių sumanymų nepadaavė, nors pirmininkė ir labai ragino? Juk daug yra reikalų, kuriuos reikėtų aptarti... Kitas susirinkimas bus paskutinį šio mėnesio nedėd.

Iš Pakapės Kipšas.

Pačta priima laikraščių prenumeratą.

Dabar galima bus užsisakyti laikraštis ir pačtoj. Yra tai didelis skaitytojams palengvinimas. Išsirašantis laikraštį per pačtą nieko neprimoka — priimama redakcijų kainomis. Taip galima užsisakyti "Lietuvos Ūkininkas" ir "Lietuvos Žinios".

(Iš "Liet. Ūk.")

Besimokinančiai jaunuomenei žinotina.

Valstybės Dūma priėmė ir caras tik-ką patvirtino naują instatymą apie algas valsčiaus daktarams, felčeriams ir akušerėms Kauno ir Vilniaus gubernijose. Komandiruojamam daktarui bus dabar algos metams 1200 rublių; valsčiaus daktarams 1450 r., felčeriams 420 r. Insteigiama abiejose gubernijose kiekviėnoje po 21 vietą felčerėms-akušerėms, kurioms al-

gos bus 460 r. metams. Gubernatoriai gali kasmet leisti iš kiekvienos gub. dviem daktaram išvažiuoti keturiems mėn. prie klinikų pasimokyti; tokiems daktarams be algos duodama dar 300 r. pašelpos. Panai-kinama 21 vieta akušerių, bei dabar tarnaujančios akušerės, kolei atsiras jų vieton felčerės-akušerės, gali pasilikti savo vietose ir ims algas 360 rublių metams.

Taigi Kauno ir Vilniaus gubernijose atsiranda iš viso 42 naujos vietos felčerėms-akušerėms. P. A.

(Iš "Lietuvos Žinių").

Lietuviai Amerikoje.

Brooklyn, N Y.

Spalio 11 d. vietiniai parapijonai parengė iškilmingą parodą sugrįžusiam iš Lietuvos savo klebonui kun. Varnagiriui. Užmiršę visą jo žiaurumą ir persekiojimus, surengė nuolankūs avinai ir avys iškilme pagarbinimui to garbės neverto vėlių ganytojo, sutikdami jį, kaipo kokį didvyrį, nežiurint, kad 4 metai atgal per jį buvo bažnyčioje sumišimai, areštavimai, ir kuone kraujo praliejimas, neatsižvelgiant į tai, kad kun. Varnagiris savo parapijonus kas sekmadienis gyvuliuoja, niekina bažnyčioj, o stumdo savo raštinėje ir mēto laukan, nepaisant to, kad jis vaiko nuo bažnyčios plakatų dalintojus, kuriais garsinama reikalingos žmonėms žinutės, — į tą visą neatsižvelgiant, mūsų parapijonai susirenka dabar prie bažnyčios, sumoka kiekvienas po 10c. (o susirinkusių buvo apie 200-300), ir marš gatvėmis į Tautiško Namo smuklę, kur kun. Varnagiris už jų pačių sudėtus pinigus pastato dvi bažkutės alaus... ir mūs parapijonai atsi-vėdinę, svieta prijuokinę, grįžta užganėdinti namo.... Na, ar pas tuos mūs parapijonus yra bent kiek proto?

Lapkričio 12 d., š. m., "Lietuvių Apšvietos Drstė" statys ant senos p. Miko Petrausko operetę "Adomas ir Jieva", svetainėje Mc Cadding Memorial Hall, prie Berry st., tarp So. 2-nd ir So. 3-rd st.

A. Petraška.

Cleveland, Ohio.

Čia amerikoniai per keturias dienas, pradėdant nuo spalio 10 d., su iškilmėmis apvaikštinėjo šimtmetines sukaktuves nuo inkurimo Quayhago apskričio (county). Visos tautos viešai dalyvavo, lietuviai irgi pasirodė, bet tas pasirodymas tiktai užgėdino lietuvius.

Jau ištisą mėnesį pirm apvaikščiojimams prasi-dėdiant Šv. Kazimiero gvardija praktikavosi ir rengėsi taip pasirodyti, kad gauti pirmą prizą. Na ir gavo... Atėjus laikui, lietuviai turėjo eiti paskiausia, sykiu su baltkėlniais-gatvių šlavėjais, taigi netik ką prizo negavo, bet ir sutiko bjaurias pašaipas nuo svetimtaučių. O tai vis pasidėkavojant darbščiam mūsų kapitonui Rakauckui, kuris net nebuvo pagarsinęs programe, kad lietuviai dalyvaus; jis paprašė lenkų pulkininko, kad tasai už jį darbą atliktų ir už-

rašytų lietuvius. Lenkas, žinoma, rūpinosi tikrai savaisiais; mums gi teko pasikakinti paskučiausia vieta su baltkelniais.

Dar šį pavasarį Šv. Kazimiero Gvardija nupirko savo kapitonui aukso medalį už gerą "učiųimą", nežinia kokį medalį dabar jam pirks už išlaimėtą "pirmą prizą".

A. Bukauskas.

Iš Suvienytų Valstijų.

Orlaivių per Atlantiką.

Atlantic City, Mass., spal. 15. — Iš čia orlaivių išlėkė Europon W. Wellman, kuriam priguli garbė už pirmą pastangą perlėkti per didjūrį. Orlaivis, kuriuo jis leidosi ton pavojingon kelionėn buvo gana didelis: 228 pėdų ilgio ir 52 pėdų diametre. Jis, apart Wellmano, talpino dar penkias ypatas ir turėjo pasiėmęs maisto ir kūro 52 dienom. Be to, jis buvo ap rūpintas diktoku laiveliu, kuriuo galima būtų išsigelbėti, nukritus orlaiviui į vandenį.

Išpradžios viskas vyko gerai iki spalio 18, kada sugedo mašinerija. Šauktasi bevieliniu telegrafu pagalbos, kurion pribuvo garlaivis Trent. Visi šeši orlaivio pasazieriai sveiki išgelbėti.

Kad ir nepasisekė Wellman'ui jo užmanymas, vienok jis buvo išsilaikęs ore 71 valandą ir pralėkęs 800 anglišku mylių, ko niekas pirm jo nebuvo padaręs.

Džiovina ežerą.

Spokane, Wash., spal. 20. — Ištyrus, kad Mc Commono ežere, turinčiame 1^o0,000 ketvirtainių pėdų ir labai giliame, randasi daug karčiosios druskos, ežero savininkas pasamdė kelias dešimtis darbininkų ežero išdžiovinimui. Išpompuota ir išleista iš ežero suvirš 10,800,000 kūbiškų pėdų. Aprokuojama, kad ant dugno bus keliolika tūkstančių tonų karčiosios bei angliškos druskos, kurios svaras maždaug prekioja 25c.

Rubsiuvių straikas.

Chicago, Ill., spal. 15. — Sustraikavo rubsiuviai, daugiausia lietuviai, dirbantieji Marx'o ir Schafner'io dirbtuvėse. Straikas kilo dėl šių priežasčių: Sumažinta darbininkams algos per invedimą darbo nuo štukų, ir darbdaviai nepripažįsta rubsiuvių jūnos savo dirbtuvėse.

Ant minios straikerių, ramiai ėjusių Halsted gatvė ir kvietusių kitus rubsiuvius prisidėti prie straiko, užpuolė policija ir su padūkimu ėmė buožėmis skaldyti nekaltiems žmonėms galvas. Apie tuziną sužeistų.

Norėjo primušti bedievi.

Boston, Mass., spal. 19. — Prans Urbanskis (lenkas?) ant Pemberton skvėro viešai pradėjo susirinkusiems aiškinti, kad nėra Dievo ir kad biblija tai rinkinys žydų pasakų. Neilgai trukus, prisirinko tūkstantinė minia klausytojų, kurių tarpe buvo daug kareivių ir jureivių. Pastarieji išpradžios mėtė ak-

menimis į kalbėtoją, paskui gi puolė prie jo, norėdami primušti už bedievystės skelbimą. Prie jureivių prisidėjo kareiviai ir desėtkai šiaip jau žmonių. Bet minioje būta daug policistų, kurie ir išgelbėjo kalbėtoją nuo minios keršto.

Užmušė kalėjimo sargą.

Henderson, Ky., spal. 19. — Kada kalėjimo sargas J. T. Skaggs varė iš policijos stoties tūlą Grayson kalėjiman, kalinio draugai atėmė savo sėbrą ir užmušė ant vietos sargą. Po to visi laimingai pabėgo. Grayson buvo nuteistas už arkliavagystę.

Iš visur.

Nauji neramumai Nicaragoje.

New Orleans, spal. 20. — Gauta keletas pranešimų iš Managuos, kad neseniai apimasioje Nicaraguos respublikoje išnaujo pradeda virti revoliucija. Laikinis prezidentas gen. Estrada turi daug priešų. Dideli būriai neužsiganėdinusių nauja administracija jau nuo praeitos savaitės kelia triukšmingas riaušes. Invykdinti tvarką naujajai valdžiai, sakoma, kaip ir negalimas dalykas.

Portugalijos ex-karalius ištremtas.

Lisabona, spal. 18. — Respubliška Portugalijos valdžia išdave nusprendimą, sulyg kurio ex-karalius Manuel ir visi jo giminės yra ištremiami iš Portugalijos.

Ispanija atsisako leidusi apsigyventi savoje žemėje ištremtajai karališkai šeimynai, mat, bijo, kad jos apsigyvenimas nepadotų Portugalijos respublikonams pragumo skleisti respublikonišką propagandą Ispanijoje.

Tibeto likimas.

Tibet tapo prigulmingu nuo Chinijos 1720 m., bet iki pastarųjų laikų jis prigulėjo nuo Chinijos tikrai kariumenės dalykuose ir neturėjo tiesos pats vesti diplomatijos su užsieniais.

Nors manyta, kad Tibet galės būti į tris dalis padalintas: tarp Rusijos, Anglijos ir Chinijos, tačiau dabartinis Tibeto padėjimas nurodo, kad jis teks Chinijai, kuri išvijo iš Tibeto dalai lamą, galvą vietinės religijos, buddizmo sektos. Dalai lama buvo taipgi civiliškas Tibeto valdonas, labai galingas, ačiu savo dvasiškai ir pasaulinei viršininkystei ir ačiu giliam Tibeto liaudies tikėjimui.

Lama randasi Indijoje po Anglijos globa. Chinų valdžia, be abejo, būtų jį nužudžiusi, jaigu ne baimė sukelti prieš save 6,000,000 tibetiečių, atsidavusių lamai. Neseniai Chinijos policija sugavo dalai lamos atstovą ir šnipą, bet ir to nedrįso nugalabinti.

Dabar svarbiausi Tibeto punktai apstatyti chinų kareiviais ir jau invedama abelni Chinijos instatai į civilišką Tibeto gyvenimą. Tas didžiai erzina Angliją, kuri labai priešinasi Chinijai, nenorėdama daleisti, kad Tibetas taptų paprasta Chinijos provincija.

Gimimai Anglijoj mažinasi.

Londonas, spal. 20.—James Grant, Anglijos parlamento narys, praneša apie pavojų grąšinti Anglijai, iš priežasties greito mažėjimo gimimų skaitliaus, ir ne pačioje tikrai Anglijoje, bet ir jos provincijose: Australijoje, Naujoje Zelandijoje ir kitur tarp britiečių. Aristokratiškesniuose Londono kvartaluose į 25 metus skaitlius gimimų susimąžino ant 25%; į 20 metų Naujoje Zelandijoje gimimai sumažėjo ant 7% ir Australijoje į 30 metų—ant 14%.

James Grant patėmija daugumai žinomą faktą, kad mažiausia gimimų yra tarp inteligentų ir turčių, daugiausiai gi—tarp nuskurdėlių, su vargu tikrai te galinčių išmaitinti savo šeimynas.

Audra ant Kubos.

Havana, spal. 16.—Per kelias dienas siaudė ant salos Kubos baisi audra, kurioje gavo galą tūkstančiai žmonių. Nuostoliai apskaitoma į kelius milijonus dolerių. Pačiame Havanos mieste išgriauta šimtai namų. Didesnė pusė miesto apsemta vandens.

Vokiečių šnipai Francuzijoje.

Francūzų rašytojas M. Lonoir apskaito, kad Vokietija užlaiko 25,000 apmokamų politiškų šnipų Francuzijoje. Idant nukreipti francūzų dėmą į šalį ir neišsiduoti šnipais, jie užsiima kokiais amatais ar vertelgyste. Bet negalima nepatėmyt, kad tokie vertelgos arba amatninkai, mažai savo užsiėmimu besirūpindami, labai puikiai užsilaiko, pigiau pardavinėja ir atlieka darbus. Priegtam, jie dar atsižymi ir nepaprastu vaišingumu linkui francūzų; taip, jie leidžia francūzų inteligentijai dovanai vartoti savo svetaines, gimnastikos intaisus, duosniais pietumis sotina ir t.t.

Kadangi francūzai vokiečių mierius galiaus pradėjo pažinti, tai vokiečiai, tą supratę, nusišamdo sau Belgus arba Holandiečius už šnipus, taip kad jų visur pilna: sodžiuose, miesteliuose, kariškose mokyklose, armijoj ir t.t. Vokiečių valdžia tesiuočia Francuzijon šnipus tikrai iš tarpo augštai išlavintų ypatų.

Trumpos žinutės.

¶ New York. Reikalaujama šimet \$8,000,000 gatvių valymui. Padaroma \$40,000 iškaščių, mėtant popieras ir šiukus ant gatvės.

¶ St. Paul. — Už apiplėšimą praeivio iš 51 c. Frank Wilson pasmerkta kalėjiman ant 15 metų.

¶ Montgomery, Ala. — Už užpuolimą ant moteries minia sudegino negra.

¶ New Orleans, La. — Nuskendo 67 žmonės su garlaiviu "Mercator"

¶ New York.—Operacija padaryta policistui H. J. Farger ir jo žmonai, kurios kraujo norėta inleisti mažakraujo vyro arterijosna, pasibaigė abiejų mirtimi.

¶ Hartford, Conn. — Užsismaugė stačia, kieta apykakle F. Johnson, kuris, būdamas girtas ir nenusirengęs, nuėjo gultų.

¶ Augusta, Ga.—Susitikus dviem traukiniam ant Charleton ir Western Caroline gelžkelio, 5 užmušta ir 17 sužeista.

¶ Tokio.—Japonijoje, apygardoje Kobe apsirgo kolera 2 ypatos.

¶ Paryžius. — Užsibaigė gelžkelių darbininkų straikas. Straikeriai laimėjo.

¶ Seward, Alaska.—Pradėjo smarkiai veikti vulkanas ant vienos Bogoslovo grūpos salos. Jis nuo tūlo laiko buvo priskaitomas prie užgesusiųjų. Vulkaniškos medegos su liepsna išmetama augštyn daugiau, negu pusantros mylios.

¶ Manila.—Už invezamas Philippinuosna prekes, ačiu Payn-Aldrich muitų instatui, surinkta \$1,000,000 muitų daugiau, negu praeitais metais.

¶ Londonas.—Netoli Cuhaven nuskendo žuvėdų laivas. Prigėrė 7 ypatos.

¶ Manila.—Ex-gubernatorius S. Maudac, kuris bandė sukelti Philippinus prieš Suv. Valst. pasodintas kalėjiman ant 20 metų.

Susivienijimas.

Inpratome, rodos, perdaug didžiutis ir girtis, kad Susiv. Liet. Am. taip išaugo, jo kuopos iškeruoja po visas Suvienytas Valstijas ir Canada; taip ir šaukiame: "Tai didžiausia lietuvių organizacija pasaulyje", tartum, kad jau ji tokia yra didelė ir stipri, jog negalima didesnės nei norėti, nei išauginti, it jau būtų priaugusi saiką ir paskutinį rubežių. Bet rimčiaus pažvelgus į Susiv. stovį, jo darbus ir užduotį, matosi, kad jis dar taip silpnas, jog nedaug reikėjo, kad netrukus būtų džiova gavęs; ačiu tik XXV-tam seimui, kuris permatė likimą mūsų milžino, jis ingavo naujas spėkas tolesniam stiprėjimui ir atsistojimui ant tvirtesnių kojų-pamatų.

Lygšiol rašėsi daugelis prie Susiv. dėl \$150,00 posmertinės, bet daugiau, rodos, rašėsi, ypač jaunieji, dėl broliškos meilės, atsibudimo iš letargiško miego ir prietarų; nors buvimas SLA. nariu buvo surištas su posmertinės gavimu, tačiau mažai kuris laikė ją už svarbų dalyką: 150 dol. tai tik vardas apsaugos, palaidojimui vos užtenka; tiesa kiekviename seime buvo balsai už invedimą Susivienijiman didesnės apsaugos. Nesulaukiant didesnės posmertinės SLA., daugelis lietuvių nuėjo prie lenkų vientik dėlto, kad ten duoda didesnę apsaugą-posmertinę našlaičiams.

Nors Susiv. tuos balsus girdėjo, bet lyg nedrįso ar vis dar nepriaugusiu jautėsi, atidėliojo nuo vieno seimo iki kitam; tik 25-kiems metams sukakus, pamatė aiškiai, jog toliaus atidėlioti jau negali, datyrė, jog,

išmokant vien 150 dol. posmertinės, netik kad augti negalės, bet dargi daro nemažą skriaudą sau, kaip ir visų lietuvių ir lietuvių kultūriškam pasikėlimui. Yra 10 tūkstančių prigulinčių prie SLA. iš 500 tūkstančių lietuvių, esančių Suv. Valstijose; tai maža dalelė prigulinčių. Nesinori tikėti, kad kiti 490 tūkstančių lietuvių niekur neprigulėtų į kitas organizacijas panašias SLA. Nereikia toli jėškoti, ir be žiburio tuojaus rasime šimtus ir tūkstančius mūsų brolių, prigulinčių prie lenkų "Związek", prie airių "Foresters" ir kitų invairių svetimtaučių organizacijų bei "Life insurance'y" dėl to, kad jie nori gauti didesnę posmertinę, nori asekuruoti savo gyvastį, kad, mirus tėvui arba motynai, būtų aprūpinta likusioji gentkartė. Taigi pamislyk, mielas skaitytojai, kiek tai mūsų brolių, prigulint prie kitataučių apsaugos draugijų, išmoka centų svetimiems reikalams, kiek dolerių žudome, šelpdami kitataučių reikalus! Gal kelias dešimtis tūkstančių kas metai. Kuomet SLA. su maža posmertine nusivaikė nuo savęs tuos brolius, jie krauna aukas kitiems, (nerokuojant apsaugos mokesčių), kitų reikalams; juk pas mus pačius tų reikalų begalės yra ir tų centų trūksta; apart to, mes nustojome fiziškų spėkų, nes tie, kurie nuėjo lenkams dirbtų, ten jie yra veikiama nariais, tarnauja lenkams, kuomet pas mus tų spėkų stoka ant kiekvieno žingsnio.

Supratę savo klaidą ir dvasišką nuostolį, dabar kvieskime visus lietuvius ir tuos kurie nuklydo prie svetimų, pasakykime jiems, kad jau ir mes grindžiam tvirtesnius pamatus savo organizacijai, kuri taip pat galės duoti didesnę apsaugą, kas jos reikalauja, už tokią jau mokestį, jaigu dar ne mažesnę, kaip svetimtaučiams mokėjo. Taipgi tikima, kad daugelis dabartinių narių persikels prie didesnės apsaugos (posmertinės) skyriaus, atsiminus, kad, kas mėnuo išmokant po keletą centų, mažai tejauti, kartais jie išeina visai ant nereikalingų daigtų, o mokant Susiv. L. A., mirties atsitikime pašelpą gaus tavo šeimyna, pasilikusi be globos, bus geriau aprūpinta, nereikės jėškoti prieglaudos pavargelių namuose.

Ypatingas dalykas, jog žmonės stengiasi asekuruoti savo namus, savo turtą, savo kitokias nuosavybes, bet nesirūpina asekuruoti savo gyvybės; išties, tai yra svarbiausias jų šeimynos dalykas. Jaigu nesisidraudę savo gyvybės, savo pačios ir savo vaikų gyvybės, turėsi pakelti nuostolį, jaigu kas jų jų numirtų.

Nuo Naujų metų Susiv. LA. inveda keturis skyrius apsaugos: \$150,00, \$300,00, \$600,00 ir \$1000,00; taigi dabar laikas apsvastyti, prie kurio skyriaus manai prigulėti.

Mokesčių mėnesinė kaina bus sekanti:

Amžis	\$150	\$300	\$600	\$1000
18—19	.13	.26	.52	.86
20—21	.13	.26	.52	.86
22—23	.14	.28	.56	.93
24—25	.15	.30	.60	1.00

26—27	.16	.32	.65	1.08
28—29	.18	.36	.73	1.21
30—31	.18	.36	.73	1.24
32—33	.20	.40	.81	1.35
34—35	.21	.42	.85	1.41
36—37	.23	.46	.92	1.53
38—39	.24	.48	.97	1.62
40—41	.24	.48	.97	1.62
42—43	.25	.50	1.00	1.68
44—45	.25	.50	1.00	1.69
46—47	.26	.51	1.03	1.72
48—49	.27	.54	1.09	1.82
50—51	.29	.58	1.17	1.95
52—53	.30	.60	1.21	2.05
54—55	.31	.62	1.25	2.15
56—57	.32	.64	1.29	2.25
58—59	.34	.68	1.37	
60—61	.35	.70	1.41	
62—63	.37	.74	1.50	
64—65	.38	.76	1.55	
66—67	.40	.80	1.65	

Prie augščiau minėtų mokesčių kiekvienas narys mokės kas mėnuo:

- 9c. Susivienijimo užlaikymo lėšoms.
- 1c. labdarybės tikslams.
- 5c. už Susivienijimo organą.
- 10c. kuopos užlaikymui.

Kam yra neaišku arba kitaip persistato mokestis, teiks atsiliepti, kas bus su noru paaiškinta nuosekliau per organą. Beje, nuo poros girdėjau, kad nesupranta virš padėtos tobyčios, girdi, kas metai, tai bus nariui keliamos augštyn mokestys. Tokis supratimas yra klaidingas; pagal tobyčią yra taip: narys, pristojęs prie Susiv. būdamas 25 m., už 15c. mėnesinės mokes ties gaus \$150 posmertinės, ir *ta pati mokestis* lieka, kol jis bus nariu prie pirmo skyriaus posmertinės ir t.t. Esanti dabar SLA. nariais, pasilikdami prie tos pačios posmertinės (\$150,00), visi mokės mėnesinės po 13 centų, o kurie persikels prie augštesnio skyriaus, mokės po tiek, kiek pagal amžį, parodytą tobyčioje. Tos mokestys yra paimtos iš abelnos išdirbtos tobyčios, kuriomis naudoja visospa našios Susivienijimui organizacijos, mažesnės negali būti, nes tąsyk valstijos, kuriose yra SLA. kuopos, neduotų joms gyvuoti. Užtai dabar viskas taip rengiama, kad nebūtų nieko tokio, prie ko galėtų valdžia kabintis, kaip pastaruoju laiku buvo.

Taigi visi dabar rašykitės prie SLA. didesnių skyrių posmertinės, jis išpildys tą, ką žada ir pastos išties milžinu ir galės daugiau atnešti naudos mūsų kultūros kilimui.

M. J. Damijonaitis,

Nuo SLA. Centro Valdybos.

Mes, žemiaus pasirašę, šiuomi suspenduojame narius, dalyvavusius, jų pavadintoj "Konferencijoj" Connecticut'o SLA. kuopų 14 d. rugpjūčio, 1910 m., New Haven, Conn.

Kadangi viršminėtos "konferencijos" tikslas buvo atkreiptas prieš nutarimus XXV seimo SLA., todėl nariai, toj "konferencijoj" dalyvavusieji ir pasirašiusieji po "Rezoliucija", peržengė SLA. instatų skyrių IV, skirsnį 3; užtai pagal skyrių VII, skirsnį 2, suspenduojame iki XXVI seimo SLA., vienlaik pranešdami, kad čion žemiaus paminėti suspenduojami nariai, kurie į 30 dienų po apskelbimui šio suspendavimo atšauks tą savo nelegališką pasielgimą, bus nuo suspendavimo paliuosuoti ir jų vardai pagarsinti "Tėvynėje".

Suspenduojame sekančius narius:

11-tos kuopos iš Waterbury, Conn.:

J. S. Pruselaitį, Pr. Dargį, J. Laskevičių, O. Karbauskienę, O. Derenčienę, M. Laskevičių, O. Bagdanavičienę;

20-tos kuopos iš Union City, Conn.:

D. Eimaitį, J. A. Šunskį, J. Retkevičių;

46-tos kuopos iš Meriden, Conn.:

K. Liutkų (alias Liutkevičių);

51-mos kuopos iš Bridgeport, Conn.:

J. Dulbį, J. Žukauską, A. J. Viznį, J. Buroką, S. V. Bakanauską;

55-tos kuopos iš Torrington, Conn.:

P. Malinauską, Pr. Gailiuną, P. Monkūną, V. Kelmelį;

66-tos kuopos iš Ansonia, Conn.:

Pr. Vokietaitį, J. Vaitkevičių;

34-tos kuopos iš New Britain, Conn.:

J. J. Gerdauską, M. Valiukonį (jie buvo nuo 89 kuopos);

120-tos kuopos iš Bristol, Conn.:

J. Žvingilą;

14-ros kuopos iš New Haven, Conn.:

M. Greivienę, A. Greivį, V. Lelešių, J. Juozūną, K. Šoliūną, E. Savickiūtę, J. Vaitkevičių, J. Butkų, S. Cvirką, M. Paukščiūtę;

188-tos kuopos iš Naugatuc, Conn.:

J. Pocevičių, P. Palšį, P. Trečioką;

220-tos kuopos iš Wallingford, Conn.:

K. Stepulevičių, V. Jokimą, Ig. Šatą, J. Jarą.

Apart viršpaminėtų "Konferencijoj" daly-

vavo 142 kuopos nariai: J. T. Kazlauskas, T. J. Vokietaitis ir P. Karalius, kurie pagal apskelbimą, tilpusį "Tėvynės" 34 num. 1910 m., jau yra suspenduoti.

Iš viršminėtų suspenduotų narių, kurie atšauks savo dalyvavimą "Konferencijoj", atšaukimus siųskite SLA. prezidento adresu.

SLA. Centro Valdyba pasirašo:

M. J. Damijonaitis, Prez.

J. Žemantauskas, Sekr.

Jonas Skritulskas, Izdin.

Tamas Paukėtis, Izdo glob.

P. V. Birštonas. „ „

Nutarimai SLA. Dento Valkybos susivažiavime 16 d. rugsėjo, 1910 m. New York, City.

1) Sulyg reikalavimų įnamių, gyvenančių SLA. Centro name ir šiaip jau reikalingų pataisymų, pritaikant reikalams spaustuvės ir t.t., apsvarstyti reikalingi name pataisymai ir pertaisymai.

2) Prižiūrėtojumi (janitor) namų paliktas tas pats ir ant senų išlygų, kaip ikitol buvo. Randas surinks p. A. Martusevičius, iki bus perkelta "Tėvynės" spaustuvė.

3) Perkeliant "Tėvynės" spaustuvę iš So. Boston'o į New York'ą, atleisti vieną darbininką-statėją ir pranešti, kad savaitėje turės likusieji dirbti labu po 52 valandas. Laikas darbo turi būti reguliariškas ir šiaip: kasdieną, išskiriant sekmadienį, nuo 7:30 ryto iki 12:00 pusdienio ir nuo 1:00 iki 5:30 po pietų, Šeštadienyje tik iki 3:30 po pietų, už ką jiems bus mokama po \$14,00 savaitėje.

4) Įnešimas administratoriaus S. Astramsko pirkti "Tėvynei" presą nutarta palikt ant toliaus.

5) Suradimas spaustuvės New York'e, kuri spaudintų laikraštį "Tėvynę", kada jau persikels į N. Y., pavesta M. J. Damijonaičiui.

6) "Tėvynė" iš New York'o turės išėdinėti penktadieniais vietoj antradienių, kaip lygšiol buvo, taip kad nariai gautų šeštadieniais.

7) Spalio bertainį šių metų užbaigti su 31 diena gruodžio, 1910 m., t. y. sekanti atskaita turės būti keturių mėnesių.

8) Buva apkalbėta adresai, kuriais siųsti XXV seimo SLA. paskirtus pinigus iš "tautiškų centų" ir aukas prisiųstas laike XXV seimo.

9) A. Višteliui nutarta tuojaus pasiųsti \$30,00 iš paskirtų jam per XXV seimą "taut. centų", o likusius \$30,00 pasiųsti vėliaus.

10) Pareikalauti nuo p. J. Lutkausko, XXV seimo SLA. sekretoriaus, kad prisiųstų į SLA. archyvą raportą p. A. Martusevičiaus reikale SLA. Centro namo, kuris buvo paduotas XXV seime SLA.

11) Posmertinę po Vincui Stepanauckui, nariui SLA. 5-tos kuopos, išmokėti jo broliui Jonui Stepanauckui, pirm to pareikalavus pakvitavonės ir velio-

nio narystės paliudijimo.

12) Reikale išmokėjimo visos posmertinės gyvam nariui SLA. 92 kuopos nutarta pareikalauti daktariško paliudijimo iš priėglaudos namų, kuriuose jis yra, apie jo sveikatą ir sugražinimo narystės paliudijimo.

13) Narius, dalyvavusius jų pavadintoj "Konferencijoj" Connecticut'o SLA. kuopų 14 d. rugpjūčio, 1910 m., New Haven, Conn. ir pasirašiusius po "Rezoliucija", kurioje laužo XXV seimo nutarimus, visus suspenduoti, sykiu pranešant per "Tėvynę", kad nariai, kurie atšauks tą savo nelegališką pasielgimą į 30 dienų po apskelbimui suspendavimo, bus paliuosuoti nuo suspendavimo ir jų vardai pagarsinti "Tėvynėje".

14) Nuo narių: 1) Marės Belskuvienės 190 kuopos ir 2) Agotos Žilinskienės 71 kuopos per tų dviejų kuopų viršininkus pareikalauti gimimo metrikų, nes yra pranešta, kad jiedvi, prisirašydamos prie SLA., turėjo suvirš 50 metų amžiaus.

Susiv. LA. Centro Valdyba:

J. M. Damijonaitis, Prezid.

J. Žemantauskas, Sekr.

Jonas Skritulskas, Išdin.

Tamas Paukštis, Išdo glob.

P. W. Birštonas, „ „

Reik atitaisyti.

Šią klaidą kurią padarė 25 seimas, uždėdamas cenzūrą ant raštų Susiv. reikaluose, reikia būtinai atitaisyti. Pasižiūrėkime, į ką pavirto mūsų organas "Tėvynė". Nuo paskutiniojo seimo iki šiai dienai nyksta raštai, straipsneliai ir visoki svarstymai apie organizacijos reikalus; jai sakysite, kad taip nėra, tai paimkite 39 num. "T.", o persitikrinsite, jog nei pusiau lūpų ten neužsiminta apie Susiv. reikalus, o ką gi tas reiškia? Nejaugi dabar Susivienijime viskas klote klojas? Nejaugi jis taip sutvarkytas, kad jame viskas, lyg laikrodžio mašinerijoje (ir laikrodžio mašineriją reikia laiks nuo laiko patepti — išvalyti), be jokio sukliuavimo eity-judėty, kad nereikėtų agitacijos, patobulinimo, svarstymo invairių reikalų? Supraskime, kad tokia organizacija, kaip mūs Susiv. turi ir visada turės reikalų užtektinai. Bet mūsų "T." pavirto į moksliską magaziną ar "enciklopediją", kur telpa vientik redaktoriaus moksliski raštai, tarsi mūs Centro Valdyba neturi jokių Susiv. reikalų. Turbūt, jai taip geriau — mažiau darbo, o daugiau naūdos. Ant galo, tylėjimas, nesvarstymas organizacijos reikalų, nevarymas agitacijos ar nereiškia organizacijai puolimą ir mirtį? Mes, norėdami ją išgelbėti, turime šią klaidą atitaisyti ir tai trumpame laike, nes priešingame atvėjyje gailėsime.

J. P. Raulinaitis.

PRIERAŠAS prie p. Raulinaičio atsiliepimo. Klaidos atitaisymo šaukiama, bet to atitaisymo negalės būti, kaip ir minėtos "cenzūros" nėra. Kokia yra cenzūra dabar SLA. reikaluose, tokia yra kiekvienoje redakcijoje; ir taip turi būti, nes kaip nei viena redak-

cija neprivalo talpinti visokių raštpalaikių, taip ir S LA. reikaluose, ypatingai, negalima praleisti tokių raštų, kurie gali kenkti ir ergelius sukelti. Gal tai vadinate cenzūra, kad palikta tvarkyti SLA. reikalų skyrių Centro Valdybai? Ypačiai tą dalyką 25-tas seimas labai teisingai sutvarkė, kuomet išrinko naują redaktorių, kuris su SLA. reikalais nėra gerai apsi-pažinęs, kaip neseniai tapęs SLA. nariu. Užtai nebuvo galima palikti organizacijos reikalų vienam redaktoriui.

Nejaugi SLA. reikaluose nariai nemoka ko geresnio parašyti vietoj agitacijos ir užsipuldinėjimų ant C. V. ir darymo kitų bepamatuotų darbų.

Nemanykite, kad, jaigu dabar C. V. prižiūri organizacijos skyrių, tai negalėsite nurodyti klaidų vieno ar kito C. V. nario, kuris bus vertas to. Bus patalpinta, žinoma, tada, kuomet bus dalykai paremti ant faktų, o ne ant išmislų, ypatiskumo bei užvydo. Rašykite apie grynus reikalus agitacijos dėlei, tai bus talpinama, ir tokių raštų "cenzūra" nekliūdys. Pastebiu ir pabraukiu, kad, kas ne rašytų SLA. reikaluose, privalo savo rankraščius siųsti žemiaus pasirašiusio adresu, ir nebus talpinama niekieno straipsniai, po kuriais nepasirašys. Daugelis raštų dėl tos tik-tai priežasties netelpa, kad vietoj pravardės autorius pasirašo tik tokios ir tokios kuopos SLA. nariu. Suprantama, kad tokis, kuris slepia savo tikrą pravardę, bijosi teisybės ir, nuo jos atsitolinęs, rašo į laik-raštį.

M. J. Damijonaitis.

812—33-rd St., Chicago, Ill.

Atsakymas J. Šlitskui.

Ponas J. Šlitskis No. 40 "T." šmeizia 156 kuopos SLA. buvusių valdybą, primesdamas jai norą ardyti SLA. Jis melagingai praneša taipgi, kad kuopos viršininkai buvę prašalinti ir mėnesinę mokesį atsiėmė.

Minėtoje kuopoje yra išviso 25 nariai, kurie visi, netiktai kuopos valdyba, atsiėmė mėnesinę, o kuopos viršininkų niekas neprašalino.

Mėginsiu trumpai paaiškinti apie tų nesusipratimų priežastį. Nuo poros metų čia gyvuoja DLK. Vytauto dr-stė po vienu čarteriu su 156 kuopa. Bet pastaruoju laiku pasirodė, kad yra labai neparanku drauge su kuopa gyventi ir visus reikalus išvieno vesti. Todėl sumanesni draugai per draugystės susirinkimą įnešė atskirti draugystę nuo kuopos, taip kad dr-stė rupintųsi savo reikalais, o kuopa savo. Tas neprotaujantiems nariams labai sujudino nervus, mat jie mano kad čion yra griovimas SLA.

Vieni nori atskirti, kiti — ne, pertai dar ir lygšiol taip tebesitąso. O kas link LSSA. konferencijos, per kurią būk tūli draugai peikė SLA., tai baisi melagystė, ką gali patvirtinti konferencijos delegatai.

Todėl P. Šlitskui patariu, kaip gyvenančiam kitame miestelyje ir neprigulinčiam prie Gardner'io lietuvių jokios organizacijos, apie jų reikalus nesirūpinti, kadangi, susirinkimuose nedalyvaudamas, negali tikrai žinoti, kas juose būna nutarta ar tarta. Su

savo betaktiškumais vėl gali insikreipti čionykščiams lietuviams, kaip kad buvo porą metų atgal, kada prie tvėrimosi tos DLKV. dr-stės jis, iš kitur atvažiuavęs, kėlė vaidus per visą susirinkimą, ikikol tapo iš sve-tainės prašalintas, kaipo girtas.

Vincas Ivonaitis.

P. S. Tolesnės polemikos šiems reikalams nebus leista, nes vieta laikraštyje yra perbrangi, kad galima būtų spauzdinti, kur kas buvo girtas ir kaip kur vogriojo.

M. J. D.

Krasos skrynutė.

190 kuopos Nariui ir kitiems, kurie nepasirašo-te, o labai daug prirašėte apie kandidatą į Centro se-kretorių Adolfą Lesniauską.

Negalima taipinti dėl šių priežasčių:

1. Yra kriminališki dalykai, juos patalpinus, ga-lėtų laikinai sulaikyti laikraštį.

2. Kam bijotes pasirašyti savo vardais ir pra-vardėmis? Inmaišyta daug asmenų iš draugijų pro-tokolų ar iš atminties, o galiausiai užsibaigia tik raidė-mis: V. W. ir J. W. Kad toki teisybės mylėtojai ir labo organizacijai velytojai, kamgi slepiatės? O gal jums rūpi tik sukėlimas organizacijoj naujų ergelių ir patraukimas jos teisman!

3. Centro Valdyba, vienok, savo keliu į tą daly-ką atkreips atydą ir ištirs jį, bet ne per laikraštį.

M. J. Damijonaitis, SLA. prez.

MARGUMYNAI.

APŠVIESTAS ŽMOGUS.

Mokslas yra faktų rinkimas, faktų sutvarkymas, faktų išguldymas. Mokinimasi gi yra minčių ėmi-mas iš kitų, tuo tarpu kaip apšvietimas yra minčių išplėtojimas ir išdirbimas galės prōtauti; apšvietimas yra tai, kas duoda asmeniui pragumus išduoti savo paties šviesą. Apšviestas žmogus turi perliejęs visą, kas besimokinant ingyta, ant savo individuališko mo-delio. Toliaus, apšviestas žmogus yra tas, kurio protas yra išlavintas sąveikti mieriuose žmonių pro-greso, arba, kitaip sākant, apšviestas žmogus yra tas, kuris dasiekė pažinties, kuomi jis ir kiti gali būti ir kuris sugiebia iki tulam laipsniui invykinti savo ide-alą praktikon. Žmogus gali skaityti knygas, laikra-ščius, bet, jaigu jis priima gyvenimą taip, kaip jį ran-da, jai jis be intelektuališko idealo, — tai jis nėra ap-šviestas. Žmogus gali būti su idejomis, vienok, jai jis nėra tikrai susipažinęs su žmonijos istorija, tai jo idejos nustoja sanatnašumo su reališku svietu ir pasi-lieka be sau tikros prasmės ir svarbos. Apšviestas žmogus yra tasai, kuris mato savo idejų ryšį su atgy-venusių gentkarčių idejomis, tasai, kuris instengia matyti savo vietą žmonių progreso istorijoje.

Kokios pažinties srytys yra būtinos išdirbimui apšviesto žmogaus tikroj to žodžio prasmėj? Pir-miausia, apšviestas žmogus turi žinoti šiek-tiek istori-jos. Lietuviai yra žinotinos tos aplinkybės, kurios

privedė mūsų tautą prie to padėjimo, kuriame ji da-bar randasi, priežastys ir sąlygos jos politiško kilimo, jos tragiškas padėjimas po Liublino unijos, jos kultū-riškas atgijimas paskutiniuose laikuose. . . . Bet mes taipgi privalome turėti maštą palyginimui. Nėra užtektina mums turėti šiokius-tokius supratimus apie savo tautą. Mums reikalinga žinoti, kaip praeityj kitos tautos dasiekė pirmučiausios vietos, ir paskui, iš maždaug užčiuopiamų priežasčių, griuvo. Tad apšviestam žmogui pridera žinoti, kokiais keliais tau-tos praeityj zengė iki dasiekė pirmutinybės ir kokios buvo jų griūvimo priežastys.

Progresas priguli nuo sądarbystės tūly fiziškų ir morališkų instatymų. Apšviestas žmogus sanatna-šauja su tais instatymais, nes jis žino gerai tuos ke-lius, kurie vedė tautas praeityj prie puolimo. Tad apšviestam žmogui žinojimas nors svarbiausiųjų sė-novės civilizacijų yra būtinas. Jis turi pažvelgti at-gal ir žinoti, kad kadais gyveno galinga graikų tau-ta, kuri invyktdino nuostabiai inžymų mieščionišką gyvenimą, ir kaip kada graikų mie tai puolė, ta indo-mi tauta savo augšta kultūra padarė intekmę ant viso svieto. Taipgi yra žinotina apie civilizaciją miesto Romos, kuri suvienijo visas smulkias Italijos gentis, taip kad jos jautės viena tauta ir bendrai išvystė ide-alus valdymo ir instatymų. Žmogaus apšvietimui būtina žinia vėlesnių laikų civilizacijų, kurios pasie-kė augšto išsivystymo laipsnio ir užgeso; jis turi ži-noti šį-tą apie tragediją ispaniškos civilizacijos. Jis taipgi turi žinoti, kas dedasi Francūzijoje, Vokietijoje ir kitur pastaraisiais laikais. Netaip svarbu, kiek kny-gų skaityti, kaip kokias — ir dar svarbiau plačiai apmąstynėti, apsvarstinėti iš visų pusių, kad skaitant ingyti pamatinius principus, ant kurių galėtų remti vėliaus ingytus faktus, kad ingytum nuojiegą matyti kelius, kuriuos sekdami žmonės pasiekia didybės ir kelius, kurie veda prie puolimo.

Toliaus, idant būti apšviestu, turi žinoti apie šiagadyninį moksliską metodą ir jo nuveikimus. Žmo-gus negali būti apšviestas, jaigu jis neturi aiškaus su-pratimo, ką moksliskas tyrinėjimas atliko ir atlieka. Mokslo metodą ir nuveikimą galima pažinti, pastudija-vus dviejų-trijų šakų mokslą ir susipažinus su keliais augšto proto mokslavyriais. Tokio studijavimo pa-sekmė yra, kad pasaulis stojasi žmogaus prote scena didžių ir nuolatinių procesų, kuriuos galima ištirti ir taip nukreipti, kad jie tarnautų žmogui.

Dar yra vienas dalykas būtinais apšvietai — tai susipažinimas su daila, kuri viena tegali pilnai išauklėti žmogaus jausmus. Žmogus gali būti žinovu istorijos ir mokslo, bet jo išsilavinimui ir apšvietai daug stokuos, jaigu jis neturės supratimo apie dailą. Žmogus privalo ar tai muzika, ar tai poezija, ar tai kitokia daila auklėti savo velėj jausmą gražaus amžio. jausmą, besirandantį užu visų atmainų žmonių isto-rijoj ir pasauliniame progrese. Be auklėjimo to jaus-mo, taip svarbaus žmogiškai vertybei, vargiai galim būtų pavadinti žmogų apšviestu.

Tie trys viršprivedi skyriai tveria rėmus apšvie-time, stato pamatą išauklėjimui žmogaus būdo ir pro-

to. Ingyti pažintį viršminėtose rybose, regis, priei-
nama kiekvienam, bent daugumai. Mes galime ingyti
tikrą istorijos pažintį, ingyti gerą supratimą vienoj-
kitoj mokslo srytyj, ugdyti mėgimą muzikos, poezijos.

Juk toks apšvietimas dasiekiamas kuone kiekvie-
nam paprastam žmogui. *Pranas Gudas.*

Bjaurus.

(Sutrumpintas vertimas iš Guy de Maupassant).

Šioje palaimintoje gadynėje lygybės ir vidutiniš-
kumo, šiame puikiame amžyje, kada kiekvienas bando
būti panašiu į kiekvieną kitą, taip kad negalima at-
skirti respublikos prezidento nuo by-kokio tarno; šio-
se dienose, pirmtakunėse tų busiamųjų palaimintų
laikų, kada viskas šiame pasaulyje pavirs į buką vie-
nodumą, tokiam amžyje ypata turi skaityti už privi-
legija arba, geriaus, už pareigą būti bjauria.

Jis turėjo tą privilegiją augsčiausiame laipsnyje
ir pildė savo pareigą su uoliausia didvyrybe; be to,
piktas pasityčiojimas likimo taip pataikė, kad jis gi-
me su vardu Lebeau (gražus). Galėtų kas pasakyti,
kad jam žmonės labai užvydėjo jo bjaurumo bei norė-
jo būti panašiais į jį, nors jis nebuvo taip baisiai bjau-
rus, kaip Mirabeau, kuris priversdavo žmonės sušuk-
ti: "O, koki graži bjaurybė!"

O, ne! Jis neturėjo net ir bjaurumo gražybės.
Jis buvo šlykštus—tai viskas, nei mažiau, nei dau-
giau. Trumpai, jis buvo bjauriai bjaurus. Jis ne-
buvo nei kuprotas, nei storapilvis, nei šleivakojis; jo
kojos nebuvo panašios į repleš ir jo rankos nebuvo
nei perilgos, nei pertrumpos; o, vienok, jame buvo
koksai tai nepaprastas keistumas, kadangi
nei vienas negalėdavo, susitikęs su juo gatvėje, pra-
eitį pro jį, neatsisukęs, nepažiūrėjęs į jį ir nepamis-
lijęs: "Viešpatiel kas per sutvėrimas!"

Jo plaukai buvo be jokios tam tikros parvos, švie-
siai kaštanavi, maišyti su geltonais, ir jų buvo nedaug,
bet visgi jis nebuvo visai plikas, bet užtektinai pli-
kas, kad būtų matytis jo makaulė sviesto spalvos.
Sviesto spalvos? Vargiai! Margarino spalva geriaus
tikty prilyginimui, ir tiktai tokio palšo, nublankusio
margarino!

Jo veidas taipogi buvo, kaip margarinas, bet kaip
netikras margarinas.

Apie jo lūpas labai mažai ką galima pasakyti
Mažiau, negu mažai. Gal bent kiek jų aprašymui
tikty žodis—chimeriškas (fantastiškas).

Bet daleiskime, kad aš nieko nepasakiau apie jį
ir vietoj to tuščio aprašymo panaudokime naudingą
formulą: "Jis neaprašytinas." Tačiau turite neuž-
miršti, kad Lebeau buvo bjaurus, kad tas bjaurumas
palikdavo savo gilų inspodį ant kiekvieno, kuriam pa-
sitaikė jį matyt, ir sykį jį matęs visad padarydavo iš-
vedimą, kad tai bjauriausia ypata, ką jis kada buvo
regėjęs; čia pridėkime, kad jis pats tai žinojo, ant sa-
vo nelaimės.

Taigi jūs matote, kad jis nebuvo kvailys, neigi
jis buvo blogų pobudžių žmogus; bet, žinoma, jis bu-
vo nelaimingas. Nelaimingas žmogus mislija tiktai
apie savo nelaimingumą ir niekingumą, ir žmonės pri-
ima jo naktinę kepurę už kvailio kepurę, tuo tarpu

kaip, iš kitos pusės, gerumą žmonės paguodoja tiktai
tada, kada jis yra linksmas. Užtat Lebeau buvo laiko-
mas už kvailį, ir netikusio būdo kvailį, ir niekas net
nesigailėjo jo, nes jis buvo tokis bjaurus.

Vienatinis jo gyvenime užsiganėdinimas buvo
bastytis po tamsiausias gatves, tamsiomis naktimis ir
tenai girdėti, kaip kokis nelaimingas sutvėrimas jį
šaukė:

"Eikš pas mane, tu gražus tamsos žmogau!"

Bet, vargas! Jis datirdavo tiktai labai trumpą
ir netikrą užsiganėdinimą, greitai atsimindamas, kad
tai vagiški, vyliugingi pagyrimo žodžiai, nes kartas
nuo karto atsitikdavo, kad koki sena ir girta moteriš-
kė, kuri patamsyje jį vadino *gražiu žmogumi*, išėjus
šviesesnėn vieton, pasakydavo jam:

"Mano vyreli, aš turiu tarti, kad tu bjauriausias
sutvėrimas".

Sena tamsių pakampių moteris, pažvelgus jam į
veidą, tapdavo dar senesnė, o girta — išsiblaivydavo.

Galiaus jis metė tą besibastymą po tamsias gat-
ves ir bejieškojimą ten sau susiraminimo, ypatingai
dėlto, kad tankiai išgirdavo dar nemalonesnį sau iš-
sireiškimą:

"Gerai, jis turbūt labai alkanas!"

Taip, jis buvo alkanas, nelaimingas žmogus. Jis
alko meilės arba bent ko, kas nors truputėlį primintų
meilę; bjauriausia ir šlykščiausia moteris būtų pasi-
rodžiusi jam graži, jaigu tik ji būtų sutikusi nematyti,
kad jis yra bjaurus, arba bent nepriminti jam jo
negrąžumo ir nepaduoti jam minties, kad jo išžiura in-
kvepia didelį pasibjaurėjimą.

Sykį jis sutiko bėdiną moteriškę, su apraiškano-
jusiomis akimis, šaštuotu veidu, nešiojančiu aiškias
alkoholizmo žymes, su apsiseilėjusiomis ir apskretu-
siomis lūpomis ir nuskudurijusiais ir purviniais sejo-
nais, ir davė jai gausią duoklę, už ką vargšė pabu-
čiavo jam ranką. Jis parsivedė ją namo už tarnaitę,
paskui pakėlė į gospadines ir galiaus apsivedė su ja.

Ji buvo beveik toki bjauri, kaip jis! bet "beveik".
"Beveik", bet ne visai, nes ji buvo bjauri, tačiau jos
bjaurumas turėjo savo tikrą žavėjimą ir grožį; ji tu-
rėjo ką tai tokio, kuo moterys gali pritraukti prie sa-
vęs vyrus; ir kad taip yra, ji darodė, apgaudinėdama
jį ir prisivyliodama kitą vyrą.

Tas kitas buvo aktuališkai bjauresnis už Lebeau.

Tikrai jis buvo bjauresnis, tasai rinkinys fiziškos
ir morališkos bjaurybės, tasai, elgetaujantis valkata,
tasai pabasta, visas purvais ir skretenomis apaugęs,
su kojomis panašiomis į rupuzės kojas, su burna pa-
našią į žuvies nėgės žaptus ir su giltiniška galva, ku-
riuje vietą nuosies užėmė dvi skylės.

"Ir tu apgaudinėjai mane su tokiu niekšu, kaip
jis," tarė nelaimingas, apgautas žmogus. "Kaip, kaip
tu niekingas sutvėrime? Kaip tu tą darei, matyda-
ma, kad jis yra už mane bjauresnis?"

"O! ne," ji sušuko. "Gali sakyti, ką nori: kad
aš esu purvinas, bjaurus, žemas sutvėrimas, bet ne-
sakyk, kad jis yra bjauresnis už tave."

Ir nelaimingas vyras stovėjo ant vietos, sutrem-
tas, prislėgtas tais paskutiniaisiais jos žodžiais, kuriuos
ji ištarė, nesuprasdama viso jūjų skaudumo, kurį da-
bar pajuto savyje Lebeau.

"Kadangi, tu matai, jis turi savo ypatingą bjau-
rumą, o tu esi paprastai bjaurus, kaip visi kiti."

J. Alyras.

Atsišaukimas į SLA. narius.

Aš, Franciškus Jasas, narys SLA. 131 kuopos atsišaukiu į Jus, Malonų Draugai, meldamas sušelpimo mano nelaimėje. Sulaužė, miškuose bedirbant, man ranką net per tris daigtus; taigi negaliu darbo dirbti. Jau du mėnesiai neturiu kuo pragyventi ir moteries užlaikyti, todėl meldžiu, Malonų Draugai, išklauskite mano prašymo ir nepasigailėkit paaukaut po kokį centą, kad galėčiau pragyventi ir apsimokėti, nes jau gydytojai prekiaavo keleta desetkų dolerių, ir neturiu vilties, kad galėsiu darbą dirbti.

Pasilieku su guodone **Franciškus Jasas**
131 SLA. kp. narys, Chicago Heights, Ill.

Teisingumą atsišaukimo liudijame kuopos val.:

Pirm. J. Meškauskas,
Izd. J. Radzvilas,
Rašt. Jurgis K. Valinskas.

Faktai.

Lietuvis ir lenkas.

Lenkas, jodamas ant arklio, laiko ant pečių didelį pundą rakandų.

LIETUVIS. — Kur joji, švogeri?

LENKAS. — Bankrūt, kraustausi už 7-nių mylių gyventų.

LIETUVIS. — Nu, ale, p. Cimbaravilitikipidikofski, kam tą tokį didelį pundą rakandų laikote ant savo pečių, kodėl neuždedat ant arlio?

LENKAS. — O tu, psiakrev lytvin, toks mažas arklys, mane led atlaiko, o kaip uždėsiu rakandus, tai visai parpuls, aš pats nešiu! *Isup.*

Komplimentas.

BARBĖ. — Jonuk, ko tu nešneki?

JONUKAS. — Man ir tylėt su tavim malonu.

Susirinkimai SLA. kuopų:

New Philadelphia, Pa. 187 kp. SLA. bus susirinkimas Nedėlio 30 d. Octoberio 1910 m., 2-ą val. po pietų, raštinyčioj Juozo Bendricko. Malonėkit visi pribut ir naujų draugų atsivest.

Prezidentas Jonas Šupaila.

Valparaiso, Ind. SLA. 133 kp. ateinančią savaitę laikys bertaininį susirinkimą. Kviečiame visus narius prigulinti prie mūsų kuopos, bet gyvenančius kituose miestuose prisiųsti mokesčius ant vardo kasieriaus šiuo antrašu: M. Strikulis, 751 Cyrus st. arba P. Šivickis, 501 Brick st. Taipogi prisiųskite savo antrašus.

Rašt. Pr. Šivickis.

Bayonne, N. J. 196 kp. SLA. atsibus susirinkimas 25 d. Spalio svetainėj 37 E. 21 gatvės. Bus apsvarstymas reikalų vietinės mūsų kuopos. Meldžiu susirinkti visų narių ir užsimokėti mokesčių, atsiveskite naujų narių, nes galės įstoti lengvom išlygom. Pradžia 8 val. vakare.

Komitetas.

Reinerton, Pa. SLA. 247 kp. susirinkimas atsibus 29 Spalio (Oct.) Jono Kaspučio salėje. Prašom susirinkti kuonoskaitlingiausiai ir atsivesti naujų narių prisirašyti, nes po naujų metų bus brangesnis įstojimas. Taipogi užkviečiame lietuviai iš Williams-tow ir Tower City.

Sekr. Andrius Žukauckas.

So. Boston, Mass. 165 kp. SLA. bus susirinkimas Petnyčioj, 28 Spalio, po 339 Broadway, 7:30 val. vakare. Valdyba.

"Birutės" vakaras

29 Spalio (Oct.), Subatos vakare 1910 m., Hull House Teatre, Polk ir Halsted gatvių, Chicago, Ill. Birutės artistai-mėgėjai pastatys ant scenos vieną iš geriausiųjų Dviejų Moterų dramatiškąjį veikalą keturiose veikmėse "Litvomanai", pradžia lygiai 7:30 val. vakare. Lietuviai ir lietuvės, nepraleiskite šios progos ir atsilankykite kuoskaitlingiausiai, o "Birutės" draugija pasistengs Jus užganėdinti ir duoti Jums tikrąjį iš scenos meno peną ir kuogeriausią naudą. "Birutės" skaitlingas Choras padainuos keletą puikių dar niekur negirdėtų dainelių mūsų kompozitoriaus ir mokytojaus p. Miko Petrausko. Taipgi programoje dalyvauja Lietuviškosios Konservatorijos mokiniai, kurie dainuos solo, pagriež ant smuiko ir tt. Kurie nebusite tikrai gailėsitės šio vakaro. Kainos tikiety: 25c., 35 ir 50c. Tikiety išlaiko galima gauti pas J. Ilgaudą, 1613 So. Halsted st., "Lietuvos" ofise ir "Birutės" choristus.

Ferai, Ferai!

So. Bostono Lietuvių Labdarystės Draugija nutarė laikyti Fėrus Pobaznytinėj salėj. Prasidės 21 dieną Lapkričio (November) 1910 m. ir trauksis iki 26 d., tik Seredos vakare 23 d. bus uždaryti. Visas pelnas, kiek pasidarys, eis ant statymo Tautiško namo. Meldžiam visų draugų prisidėti prie to darbo.

VALDYBA.

Ant pardavimo.

Parsiduoda didelis namas, saliuonas viename šone, štoras kitame, ant keturių grindų, atneša suviršum \$200.00 randos į mėnesį. Norėdami dasižinot per laiškus adresuokite šiaip:

J. G. Alenskas, 80 Granet lane, Wilkes Barre, Pa.
Ypatiškai pakalbėt galit mane rast ant trečių padlagų, No. 12 So. Main st. štone. (45)

Dainas

Vertės \$1.00 gaus visi, kurie pas mane užsirašys laieraščius užsimokėdami \$2.00 metams,

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ.

LIETUVĄ,

KOVĄ arba

LAISVĄ MINTĮ.

Pinigus siųskite per money order šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, P. O. Box 62, NEY YORK, City

Pirmadieninis laikraštis.

"LIETUVIŲ ŽINIOS" tik 75c. ant metų. \$1.00 ant 2 metų. Naujiems užsirašiusiems laikas rokuosis nuo 1911 m. ir prisiųsiu puikų kalendorių ir pajieškojimą patalpinskiu dovanų. Ant pažiuros siunčiam 3 mėnesius už 20c. Pinigus ir žinutes siųsdami adresuokit

G. A. BARONAS

"L. Ž. Box 51, McKees Rocks, Pa.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.
495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

1 Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
2 Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3 Dėdai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
4 Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5 Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6 Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8 Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9 Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10 Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11 Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12 Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14 Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15 Petras Žemaitis, pusl. 69	20 c.
16 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17 Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

SLA. Centro Valdyba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

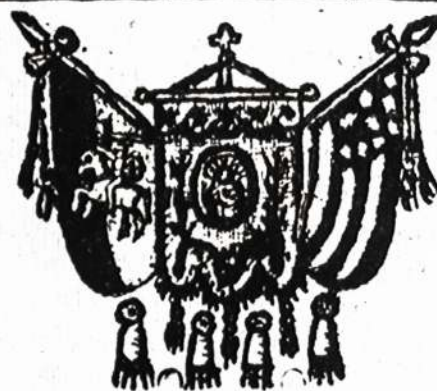
B. K. Balevičia,
260 E. Main St., Amsterdam, N.Y.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

**KNYGIUS ir "TEVYNES"
ADMINISTRATORIUS**

S. Astramskas,
318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

*Lietuviai! ra-
šykiteš prie
Sus. Liet. A.,
dauginkit są-
narių ir kuopų
skaitlių!...*

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vėliavas, Szarpas, Juostas, ženklelius, kėpures ir marszalkoms pareodus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė

nuo

Strėnų skaudėjimo

Degimo krutinėje

Galvos skaudėjimo

Kateros

Užsišaldyme

Neuralgijos

nuo

Gerklės skaudėjimo

ZMIJECZNIK

Mešlungio

Skausmo krutinėje

nuo

Patrukimo

Azma arba

Dusulio

Štyvumo sprando

Skaudėjimo:

Šonuose

Rankų ir

Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptinioms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiūsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauti išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON, PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiūsdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirkt tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties

šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.

